

بسمه تعالی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۴/۶ به پیشنهاد شماره ۹۶۹۸۳ مورخ ۱۳۹۹/۶/۲۹ وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آیین‌نامه نحوه تأمین، نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین‌آلات در مدیریت بحران را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه نحوه تأمین، نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین‌آلات در مدیریت بحران

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- سازمان: سازمان مدیریت بحران کشور.

۲- قانون: قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸.

۳- دستگاه‌های اجرایی: کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون.

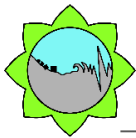
۴- تجهیزات و ماشین‌آلات: آن دسته از ماشین‌آلات، وسایل و ابزارهای فنی و تخصصی که استفاده از آنها در مرحله پاسخ موضوع قانون، ضروری است.

۵- فرمانده میدان: شخص حقیقی دارای صلاحیت و توانمندی‌های تخصصی لازم و از کارکنان یکی از دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون که به تشخیص فرمانده عملیات پاسخ به بحران، منصوب و در سطوح شهرستانی، استانی و ملی مسئولیت تخصصی عملیات فرماندهی، برنامه‌ریزی، ساماندهی، مدیریت و رهبری صحنه یا منطقه وقوع حادثه یا سانحه را در کلیه ابعاد پاسخ به شرایط اضطراری متناسب با نوع بحران بر عهده دارد.

۶- سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح: سامانه‌ای متمرکز و برخط که توسط سازمان به‌منظور مدیریت یکپارچه خطر حوادث و سوانح راه‌اندازی می‌شود.

ماده ۲- سازمان ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، فهرستی از تجهیزات و ماشین‌آلات ضروری یا مناسب برای ابعاد مختلف فرایند مدیریت انواع بحران‌های طبیعی و انسان‌ساخت از جمله سیل، زلزله، آتش‌سوزی را اعلام می‌نماید. در این فهرست باید مشخص شود که هر یک از تجهیزات و ماشین‌آلات، به‌طور تخصصی مرتبط با کدام یک از دستگاه‌های اجرایی است. سازمان این فهرست را در زیرسامانه‌ای در قالب سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح درج می‌نماید و ضمن به‌روزرسانی داده‌های ورودی، با توجه به ملاحظات امنیتی، دسترسی متناسب را برای هر یک از دستگاه‌های اجرایی فراهم می‌کند.

ماده ۳- هر یک از دستگاه‌های اجرایی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ دریافت فهرست موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه ضمن در اختیار قرار دادن بانک‌های اطلاعاتی تجهیزات و ماشین‌آلات مربوط، نسبت به ارائه جزئیات کاملی از تجهیزات و ماشین‌آلات تحت مالکیت خود و یا پیمانکاران همکار در پروژه‌های مرتبط شامل تعداد، وضعیت، محل استقرار و مانند آن را به سازمان اقدام نمایند. سازمان موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه بانک اطلاعات ملی تجهیزات و ماشین‌آلات مرتبط با مدیریت بحران را راه‌اندازی نماید و از طریق دستگاه‌های اجرایی

نسبت به درج اطلاعات در زیر سامانه‌ای در قالب سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح با قابلیت درج اطلاعات مکانی، توصیفی، عددی و فراداده در سطح کشور اقدام نماید.

تبصره ۱- بانک اطلاعات ملی تجهیزات و ماشین آلات باید به گونه‌ای راه‌اندازی شود که شامل اطلاعات خدمات مهندسی و پشتیبانی (لجستیک) و تجهیزات نوین در بخش خصوصی و اطلاعات مربوط به کارور (اپراتور)های تجهیزات تخصصی و آموزش‌های مورد نیاز ایشان نیز باشد.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به ثبت اطلاعات تجهیزات و ماشین آلات موردنظر سازمان در سامانه موضوع این ماده اقدام و بانک اطلاعاتی را به‌صورت شش‌ماهه و نیز پس از هر بحران به‌روزرسانی نمایند.

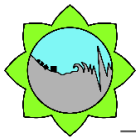
تبصره ۳- سازمان‌های نیروهای مسلح بر اساس بند (ص) ماده (۱۴) قانون اقدام می‌نمایند.

ماده ۴- سازمان موظف است با بررسی و ارزیابی وضع موجود تجهیزات و ماشین آلات دستگاه‌های اجرایی و نیازسنجی مقابله با مخاطرات و مدیریت بحران‌های احتمالی کشور، فهرستی از کمبودهای تجهیزات و ماشین آلات متناسب با مراحل پاسخ و بازسازی را تهیه کرده و در اختیار دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط قرار دهد تا تأمین اقلام فهرست یادشده پس از تأیید سازمان، در لایحه بودجه سنواتی دستگاه اجرایی پیش‌بینی شود. سازمان موظف است نسخه‌ای از فهرست تدوین‌شده را جهت جلب مشارکت داخلی در زمینه دانش فنی طراحی، تولید و ساخت تجهیزات و ماشین آلات فنی و تخصصی توسط شرکت‌های صنعتی و نیز شرکت‌های فنوار و دانش‌بنیان در سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح قرار دهد.

ماده ۵- هر یک از دستگاه‌های اجرایی موظفند متناسب با وظایف خود، نوع و مقادیر تجهیزات و ماشین‌آلاتی را که برای مدیریت در بحران‌ها ضروری است به‌صورت سالانه نیازسنجی و برآورد کنند و در قالب دو برنامه دوساله و پنج‌ساله، چگونگی تأمین نیازهای خود را اولویت‌بندی و برنامه‌ریزی نموده و به سازمان گزارش نمایند. سازمان پس از دریافت گزارش نسبت به بررسی وضع موجود و نیازسنجی ماشین‌آلات و تجهیزات مقابله با مخاطرات محتمل و وضعیت آسیب‌پذیری در نقاط مختلف کشور مراتب را به دستگاه ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام می‌نماید. تأمین بودجه تجهیزات و ماشین‌آلات اعلامی در اولویت تخصیص بودجه دستگاه‌ها قرار خواهد گرفت.

تبصره ۱- بودجه تجهیزات و ماشین‌آلات تخصصی مدیریت بحران برای آن دسته از دستگاه‌ها و نهادهای عمومی که فاقد ردیف بودجه عمومی و دولتی می‌باشند، به تشخیص سازمان از محل اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون تأمین می‌شود.

تبصره ۲- در شرایط اضطراری، چنانچه خدمات و امکانات دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی به تشخیص سازمان به تنهایی کافی نبوده و تأمین آن‌ها به نحوی زمان‌بر باشد که احتمال خسارات جانی و مادی برود، حسب مورد، مؤسسه‌ها، شرکت‌های خصوصی و تعاونی‌ها موظفند پس از دریافت درخواست از ستاد ملی، استانی و یا شهرستانی، تجهیزات و خدمات لازم را به‌منظور هم‌افزایی در فرایند مدیریت بحران در اختیار ستاد قرار دهند. هزینه خدمات و امکانات ارائه‌شده طبق تعرفه‌های قانونی و در صورت عدم وجود، بر اساس عرف، از سوی دستگاه سفارش‌دهنده پرداخت می‌شود. چنانچه تجهیزات و ماشین‌آلات موضوع این ماده در محل کارگاه قرار داشته و تحویل

آنها موجب توقف کارگاه شود، مدت توقف با تشخیص کارفرما به عنوان تأخیر مجاز و یا تعلیق طبق ماده (۴۹) شرایط عمومی پیمان به قرارداد فی مابین دارنده دستگاه (پیمانکار) و کارفرما افزوده می شود. در صورت ورود هرگونه خسارت به تجهیزات و ماشین آلات موضوع این ماده، جبران خسارت، طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری توسط سازمان انجام خواهد شد. کلیه هزینه های مذکور در این ماده از محل اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون تأمین می شود.

تبصره ۳- به منظور جبران خسارت احتمالی وارده به ماشین آلات و تجهیزات موضوع این ماده، هر یک از دستگاه های اجرایی می توانند از محل اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون، نسبت به خرید پوشش بیمه ای بی نام مطابق ضوابط مربوط در هر سال اقدام و حق بیمه مربوط را در لایحه بودجه سنواتی خود پیش بینی نمایند.

تبصره ۴- سازمان شیوه نامه اجرایی این ماده را با رعایت قوانین و مقررات مربوط و با اخذ نظر مشورتی شورای موضوع ماده (۶) این آیین نامه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، تدوین و ابلاغ می کند.

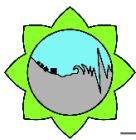
ماده ۶- به منظور تسهیل امکان بهره برداری از تجهیزات و ماشین آلات مؤسسه ها، شرکت های خصوصی و تعاونی در بحران ها در سطح ملی، شورای ملی متشکل از نمایندگان سازمان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، مجمع مشترک امور صنفی، اتاق تعاون ایران، وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی و نفت، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران تشکیل می شود. شورای مشورتی استانی در هر استان از سازمان های استانی نهادها و دستگاه های مذکور تشکیل می شود. این شورا در سطوح ملی و استانی هر سه ماه یکبار و یا به طور فوق العاده حسب مورد به دعوت رئیس سازمان یا مدیرکل استانی سازمان تشکیل جلسه می دهد. دبیرخانه این شورا در سازمان و اداره کل متناظر سازمان در استان ها مستقر بوده و مطابق با شیوه نامه ای فعالیت خواهد کرد که با اخذ نظر مشورتی اعضای شورا به تصویب سازمان خواهد رسید.

ماده ۷- تمامی دستگاه های موضوع مواد (۲) و (۱۵) قانون موظفند در زمان وقوع بحران، به تشخیص و دستور رئیس ستاد در سطوح ملی، استانی و شهرستانی موضوع ماده (۱۰) قانون، تجهیزات و ماشین آلاتی را که ستاد اعلام می کند، به مناطق حادثه دیده منتقل نمایند. متخلفین از این ماده مشمول مواد (۲۱) و (۲۳) قانون خواهند بود.

تبصره - در صورتی که دستگاه های یاد شده، انتقال تجهیزات و ماشین آلات مذکور را مخل وظایف قانونی خود اعلام کنند، حسب نظر رئیس سازمان اقدام خواهد شد.

ماده ۸- وزارت نفت موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات مرتبط، در مرحله پاسخ، با تأیید رئیس ستاد و یا رئیس سازمان در سطوح ملی، استانی و شهرستانی، متناسب با نوع و گستره مخاطرات، سوخت مورد نیاز ماشین آلات زمینی، هوایی و دریایی عملیات پاسخ را تا پایان شرایط اضطراری تأمین نموده و حسب اعلام نیاز هر ستاد، جایگاه های سیار سوخت رسانی را در مناطقی که ستاد یا سازمان اعلام می نماید، دایر کند.

تبصره - نحوه تأمین سوخت و وجوه دریافتی موضوع این ماده، تابع دستورالعملی است که ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط وزارت نفت با هماهنگی سازمان تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ۹- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است در چهارچوب بند (ذ) ماده (۱۴) قانون با هماهنگی سازمان، امکانات لازم جهت ایجاد شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی سریع، امن، پایدار و دارای قابلیت طبقه‌بندی اطلاعات را تا پایان شرایط اضطرار برای مشمولین مواد (۲) و (۱۵) قانون فراهم نماید.

ماده ۱۰- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاه‌های مسئول ترتیبی فراهم سازد که جابجایی و نقل و انتقال جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز در مدیریت بحران به مناطق حادثه‌دیده و مجوزهای مورد نیاز در کمترین زمان ممکن انجام شود.

ماده ۱۱- سازمان بر اساس میزان موجودی انواع تجهیزات و ماشین‌آلات هر استان، نقشه کشوری توزیع تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز در بحران را تهیه و ضمن تعیین نوع تجهیزات و ماشین‌آلات موجود در هر استان به تناسب میزان دسترسی و مخاطرات محتمل، منطقه‌بندی می‌نماید تا به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که در زمان وقوع بحران چنانچه تجهیزات و ماشین‌آلات استان محل وقوع بحران ناکافی و نیازمند پشتیبانی باشد به تشخیص فرمانده میدان و یا رئیس ستاد ملی/استان/شهرستان نیازهای مربوط به تجهیزات و ماشین‌آلات برای مدیریت بحران از طریق همان منطقه تأمین گردد.

تبصره- شیوه‌نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تدوین و به تصویب ستاد ملی خواهد رسید. منطقه‌بندی استان‌ها با هماهنگی دستگاه‌های مسئول و استان‌های معین تعیین شده برای هر استان انجام می‌شود.

ماده ۱۲- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به آموزش کاربرد تجهیزات و ماشین‌آلات، نرم‌افزارهای مربوط و تأمین و توسعه منابع انسانی مورد نیاز جهت بهره‌برداری از تجهیزات و ماشین‌آلات تخصصی اقدام و گزارش عملکرد خود را هر شش ماه به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۱۳- رؤسای ستادها در سطوح ملی، استانی و شهرستانی باید رزمایش‌های مشترک بین دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی و تعاونی‌ها، شوراهای محلی و سازمان‌های مردم‌نهاد و مراکز منطقه‌ای جهت دسترسی سریع به تجهیزات و ماشین‌آلات را به گونه‌ای برگزار نماید که آمادگی خدمت به مدیریت بحران فراهم باشد و گزارش عملکرد خود را سالانه به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۱۴- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده سازمان است.